

A 2013. évi szarvasbögés tapasztalatai Borsod-Abaúj-Zemplén megyében --- 2013. december

A megye 3 vadgazdálkodási körzetbe van besorolva. A Bükk-hegység, az Upponyi-hegység a Borsodi dombság a Cserehát és az Aggteleki karsztvidék a II/2. Mátra, Bükk, Cserehádi vadgazdálkodási körzetbe tartozik. A Zempléni hegység a Hernád és a Bodrog folyók ölelésében a II/3. Zempléni vadgazdálkodási körzetet adja. A Dél-borsodi Mezőség a Taktaköz és a Bodrogtörzs a II/4. Tiszamenti átmeneti vadgazdálkodási körzet része. Mindezen területek 119 vadgazdálkodási egységre tagolódnak.

A gímszarvas mind három körzetben előfordul változó mennyiségben. A II/2-es körzetben minden vadgazdálkodási egységben vadászható a faj, a Cserehát déli részén az állományuk gyérebb. A II/3. körzetben a Zempléni-hegység belső területein a populáció sűrűsége nagy a folyó völgyekben a vad ritkábban lelhető fel. A II/4. körzet jellemzően apróvadás területek a gímszarvas csak a Harangod vidékén fordul elő szórványosan.

A 2013. évi agancsfelrakási időszak igen rendhagyóan alakult. A tél hosszú ideig nem akart visszavonulni így a tavasz késve érkezett, még március 15-én havazások voltak. A tavasz sem kedvezett a vadállomálynak mivel hűvös és csapadékos volt. A nyár viszont majdnem teljesen csapadékhiányosan telt el, aszály sújtotta a természetet. Nem volt ritka a közel 40 fokos napközbeni hőmérséklet sem. A nehéz időjárási körülmények ellenére a szarvasbögés időre felrakták és letisztították agancsaikat.

A szarvasbögés hagyományos szeptember eleji kezdése is későbbre csúszott az időjárás következtében. Szeptember 10-ig még 20 fok felett volt a nappali hőmérséklet, mértek 25 – 27 fokot is. Az éjszakai hőmérséklet csak 15-e után esett 10 fok alá, ennek következtében a bögés a szokott időponttól kb. egy hét késéssel szeptember 18-20 között kezdődött és október közepéig elhúzódott. A bögés későbbi indulása miatt sok vendégvadásznak zsákmány nélkül kellett hazatérnie.

A puszkavégre került trófeákat a vadászatra jogosultak a Vadászati Hatóságnak a törvényi előírásoknak megfelelően bemutatták. Ha összehasonlítjuk a bögési időszakban esett ideit és az előző évi gímszarvas trófeákat megállapíthatjuk, hogy a bemutatott trófeák mennyisége növekedett a minősége javulást mutatott. A minőségi javulás főképpen a Cserehát északi részén illetve a Zempléni hegységben érhető tetten.

Lássunk néhány számadatot a bögési időszakban bírálatra került trófeákról:

Lapzártáig bírálatra 45 db vadászatra jogosult mutatott be trófeát, ami 18%-os növekményt jelent. A lebírált trófeák db száma 268, ami 25%-al több az előző évinél. A trófea átlagsúly 5,52 kg, ami nagyon kismértékben több a tavalyitól (+ 2%). A legmagasabb bírálati pontszám (C.I.C.) 229,04 (+11%). A legnagyobb súlyú agancs 11,5 kg-os volt (+12%).

A korosztályi megoszlást vizsgálva a fiatal korosztály kilövési aránya növekedett (38,6%), a középkorú (58,1%) és öreg (3,3%) korosztályú egyedek száma viszont csökkent. A 10 évesnél idősebb gímbikák elejtése is szintén csökkenést mutat. Megállapítható, hogy az elejtés során jelentős eltolódás van a fiatal korosztály felé.

Az előző évekhez viszonyítva a minőség javulását jelzi az érmes trófeák növekedése is. A bemutatott trófeák 40%-a volt érmes az alábbi megoszlásban.

- bronzérem	107 db	30%	(előző évhez viszonyítva növekedett)
- ezüstérem	20 db	7%	(előző évhez viszonyítva csökkent)
- aranyérem	8 db	3%	(előző évben nem volt aranyérmes trófea)

A vadászok szakértelmét jelzi, hogy a hibás kilövések nagysága az előző évhez képest nem növekedett, 9% maradt, 25 bika esetében adott a Hatóság mínusz pontot.

Összegezve a 2013. évi szarvasbőgés tapasztalatait megállapíthatjuk, hogy a vadászatra jogosultak a szarvas gazdálkodást nagy odafigyeléssel és szakértelemmel végzik mely a bírálati eredményekben is megmutatkozik. A szarvas populáció megyénkben növekedést mutat, ezért az állományszabályozás a jövőben elengedhetetlen az optimális kor és ivararány elérése érdekében.

Berta Béla
B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal
Földművelésügyi Igazgatóság Igazgatója
Vadászati hatóság vezetője

Legnagyobb trófeasúlyú gímbikák:

sorszám	súly	IP pontszám	vadászatra jogosult
1.	11,50 kg	229,04	Martonyi és Vidéke Vt.
2.	10,71 kg	218,33	659620. sz. FTVK (Mikóháza)
3.	10,42 kg	215,21	658410. sz. FTVK (Erdőbénye)
4.	10,13 kg	206,61	Abaúji Aranyszarvas Vt.
5.	9,87 kg	217,29	Északerdő Zrt. (Tolcsva)

Legnagyobb pontszámú gímbikák:

sorszám	IP pontszám	súly	vadászatra jogosult
1.	229,04	11,50 kg	Martonyi és Vidéke Vt.
2.	218,33	10,71 kg	659620. sz. FTVK
3.	217,29	9,87 kg	Északerdő ZRt. (Tolcsva)
4.	215,21	10,42 kg	658410. sz. FTVK (Erdőbénye)
5.	211,56		Hunyadi János Vt.